

Sayı : 23

Fiyatı: 100 kr.

ÇARŞAMBA GÜNLERİ
ÇIKAR

28.5.1975

Adres : P.K. 68

ZONGULDAK

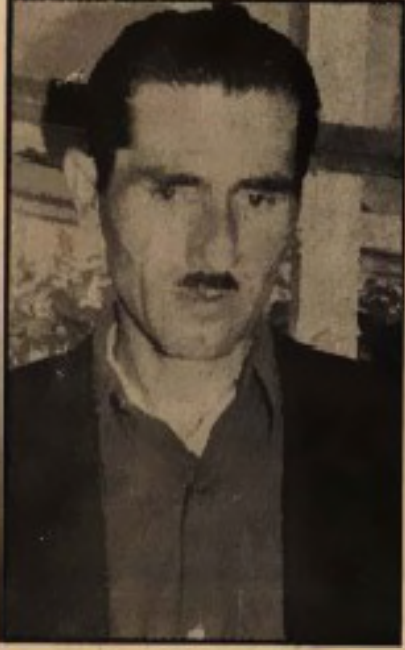
İŞÇİ DAVASI

BU SAYIDA

2. Sayfada

V. DİSK KONGRESİ

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

Resimde E.K.I. Çaydamar Pavilyonlarında çalışan 'Bakar - kör' Emin Kahraman görülüyor.

(FOTO: İŞÇİ DAVASI)

Erbakan endişe etmesin

Vergiyi işveren ödemiyor

Emin Kahraman'ın iki gö-

zü de görmüyor. Tıp ilminin deyimiyle «Bakar kör». Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) Müessesesi Çaydamar İşçi yurtlarında çalışıyor. Yevmiyesi 45 lira. Asgari ücretin biraz üstünde.

Emin Kahraman 14-15 yaşlarında geçirdiği bir çiçek hastalığı sonucu gözlerini kaybetmiş. Memleketi olan Safranbolu'da, daha sonra Eflâni ve Karabük'ün köylerinde 20 yıl imamlık yaptıktan sonra geçen yıl EKİ'ye girmiş. İşe girerken «Sakat ve Eski Hükümlüler Yönetmeliğinden» yararlanmış. Zonguldak Devlet Hastahanesinden aldığı «Sakat» raporuyla 7.9.1974 tarihinde Mueseseye girmiş. Evli ve dört çocuğu var. Çocuklarından ikisi okula gidiyor. Üçüncüsü de önümüzdeki yıl okula başlayacak.

İki gözü bakar kör bu işçi, ayda brüt 1460 lira maaş alıyor. Bu paradan Sigorta primi, sendika aidatı, Amele Birliği aidatı gibi kesintilerin yanı sıra yaklaşık 250 lirası da gelir vergisine kesiliyor. (Nisan ayında 257 lira vergi kesilmiş.)

Emin Kahraman, sakat işçilere tanınan vergi muafiyetinden yararlanmak istemiş. İşveren kanalıyla Vergi Dairesine başvurmuş. «Sakat raporu» getirmesini istemiş yetkililer. Kahraman, kendisinin sakat raporunun bulunduğunu, EKİ'ye bu raporla işbaşı yaptığını söylediyse de dinletememiş kimseye. Sonunda Devlet Hastahanesine gitmiş. Ancak, aylar önce kendisine «Sakat» raporu veren doktor bu kez «Sağlam» raporu vermiş. Bunun üzerine Emin Kahraman'dan vergi kesilmeye devam ediliyor.

MSP sanayicilere yararlanmaya çalışıyor

20 ve 21 Mayıs 1975 günlerinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında önemli bir toplantı yapıldı. Toplantıya çeşitli bölgelerdeki sanayi kuruluşları ile çok ortaklı şirketlerin temsilcileri katıldı. Toplantıda konuşan Başbakan Yardımcısı ERBAKAN ile Sanayi Bakanı DOĞRU MSP'nin sanayileşme anlayışını ortaya koydular.

MSP'nin sanayileşme konusundaki niyetleri şöyle :

● MSP küçük sermaye sahiplerine yaklaşmak istiyor. Erbakan, «Küçük bir kuruluş büyüyemiyor... Küçük kuruluşla-

rın büyümesine yardımcı olacağız» diyerek bu konuya temas etti. MSP küçüklerin ayakta kalabilmesi için BÖLGESEL KALKINMA ORTAKLIKLARI'na girmelerini tavsiye ediyor. Böylece, MSP, CHP'nin HALK SEKTÖRÜ ile yapmak istediği gibi, büyük balıkların küçük balıkları daha da kolay yutabilmesine çalışıyor. (Çünkü bu ortaklıklarda büyük sermayenin sözü geçer.)

● MSP kapitalist gelişimin geri olduğu bölgelerde tutunmak istiyor. Erbakan, «Biz 67 vilayetin hepsini sanayileştirmek istiyoruz» diyerek bu konudaki düşüncelerini tekrarladı. Böylece MSP, bu bölgelerde yaşayan yoksul kitlelerin «iş ve ekmek» özlemlerini istismara uğraşıyor.

● MSP sanayileşmede söz sahibi olmak istiyor. Sanayi Bakanı Doğru, «Sanayi Bakanlığına bağlı olarak DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI kurulacak. Bankanın sermayesi 1 milyar lira olacak. Sermayenin yüzde 49'u halka açık olacak. Banka 10 veya 15 yıl gibi uzun vadeli kredi verecek» diyerek bu konudaki görüşlerini açıkladı. Böyle bir banka ile MSP sanayi sahasında etkili olmaya çalışıyor.

Toplantının en ilgi çekici yanı, Erbakan'ın baklayı ağzından çıkarmasıydı. Erbakan, «Sanayicilerin kârından vergi almayı da düşünmüyoruz. Kâr ile tesisin geliştirilmesini istiyoruz.» demekle, sözde ne derse desin, aslında MSP'nin büyük sermayenin daha da büyümesini savunduğunu açıkça belli etmiş oldu.

DEMİREL — Sağ kol.

KİSSİNGER — Emperyalist politikanın tatbikçisi.

ECEVİT — Sol kol.

KİSSİNGER NABIZ YOKLADI

22 - 23 Mayıs tarihleri arasında Ankara'da CENTO Bakanlar Konseyi toplantısı yapıldı. Amerika, İngiltere, Türkiye, İran ve Pakistan Dışişleri Bakanları, üye ülkeleri temsilen bir araya geldiler.

Bilindiği gibi CENTO, Amerika'nın pek fazla önem verdiği askeri ittifaklarından biridir. Bu yıl Türkiye'de yapılan toplantının önemi kazanması ise Türkiye ile Yunanistan arasındaki, Kıbrıs ve Ege anlaşmazlığının ele alınma-

yetkilileri ile temasta bulunmuştur. Kissinger bu konu ile ilgili olarak CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'le de görüşmüştür.

Bugün, adada Federatif Türk Devletinin kurulmasıyla taksim fiilen gerçekleşmiş durumdadır. Bu ise, Amerika'nın siyasi ve askeri çıkarları doğrultusundadır. Ancak, Amerika bu meseleyi artık bir çözüme bağlamak amacındadır. Terasların özü budur.

Ne var ki, gerek Türkiye'de gerek Yunanistan'da bu mesele iç

sında da ortak noktalar tespit etmeye çalışmaktadır. Hem hükümet, hem de muhalefet lideriyle görüşmesinin nedeni budur.

Kissinger'in bu ziyaretinde ikinci önemli nokta ise, ABD'nin izlediği dünya politikasındaki son gelişmeleri izah etmesidir. Gerek Kissinger, gerek İngiliz Dışişleri Bakanı bu konuyla ilgili konuşmalar yapmışlar, «Amerika'nın dostlarının yanında olacağını, tahhütlerine bağlı kalacağını» açıklamışlardır.

Kıbrıs meselesi ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki diğer anlaşmazlıklar, karşılıklı birtakım tavizlerle adım adım çözüme getirilmeye çalışılacaktır. Ancak şurası unutulmamalıdır ki, Türkiye ve Yunanistan nasıl tavizler verirlerse versinler, çözüm Amerika'nın izlediği dış politikaya ters düşmeyecektir.

Odalar Birliği toplandı

24 ve 25 Mayıs 1975 günlerinde sermaye sahipleri sınıfının en büyük meslek kuruluşu olan Odalar Birliği'nin 30. cu Genel Kurulu toplandı. Genel kurul öncesinde sermaye partilerinin Odalar Birliği'ni ele geçirmek için çalıştıkları ve hatta bu arada hükümete ortak partilerin birbirlerine düştükleri göze çarptı. İki dönemdir birliğin başkanlığını yapan AP li SEZAI DİBLAN'a hükümetin MSP ve MHP kanadı karşı çıktı. Sezai Dıblan, bir lüks malikanede yaşamakla ve devlete bağlı bir kuruluş olan UMUMİ MAGAZALAR şirketinde genel müdürlük yapan bir «bürokrat» olmakla suçlandı.

Toplantıda yönetim kurulunun hazırladığı rapor okundu. Raporla 1974 yılında görev yapan hükümetten şikâyet edildi. Köylüden ve işçiden yana uygulanan halk sektörünün kaynak darlığına yol açtığı öne sürüldü. Yeni hükümetin ise «hür teşebbüs» ün meselelerine doğru bir yaklaşım içinde olduğu kaydedildi. Rapor da yer alan en önemli nokta, Odalar Birliği'nin bütün sermaye kuruluşlarını üst düzeyde örgütlemek üzere, bir «YÜKSEK DANIŞMANLAR KONSEYİ» kura- cağının açıklanmasıydı. Bu konseye, SANAYİ - TİCARET - ZİRAAT Odaları ile BORSALAR temsilcileri, ESNAF VE SANATKÂR'ların temsilcileri ve İşverenler Sendikası ile Sanayiciler Derneği temsilcilerinin katılacağı belirtildi.

Tekelleşme esnafları eziyor

Bakkallar ve ayakkabıcılar şikâyetçi...

Sanayide tekelleşmenin hızlanması toplum yapısını değiştiriyor. Kapitalist toplumun temel sınıfları olan işçi sınıfı ile büyük sermaye sınıfı güçleniyor. Bunların arasında kalan küçük sermaye sahipleri ise gündün güne sıkışıyor ve bunılıyor.

Geçen hafta küçük mülkiyet sahipleri içinden iki kesim, — bakkallar ve ayakkabı imalatçıları — tekellere karşı çıktılar.

Ankara Bakkallar ve Bayiler Derneği kongresinde Başkan ALİ YASA bir konuşma yaptı. Bu konuşma özetle şöyle idi: «Perakendeci esnafın büyük mağazalar (süper marketler) tarafından ezilmesine seyirci kalınıyor... Bugüne kadar iktidara gelen siyasi partiler küçük esnafa verdikleri sözü tutmadı... Bakkal dükkanını işleten esnafın korunmaya ihtiyacı vardır. Yeni bakkal açılması sınırlandırılmalıdır. Bakkallara tanınan kâr payları artırılmalıdır. Kasap ve manav gibi esnafın bakkaliye malı satması önlenmelidir... En önemli korunma tedbirleri MİGROS, GİMA, TARKO, ORKO gibi büyük mağazalara karşı alınmalıdır. Bakkallar meslekte kaybolmamak için üretimden dağıtım kadar çalışacak şekilde kooperatifleşmeye gitmelidir...» Ayrıca İzmir Bakkallar Derneği de bir açıklama yaptı. Başkan RAMAZAN ARSLAN, meşrubat imal eden COCA - COLA ve PEPSİ - COLA gibi büyük şirketlere ihtar verdiklerini açıkladı. Bakkallar, bu şirketlerin malların satış fiyatlarını düşürmelerini ve bu arada kendi kâr paylarını da artırmalarını istediler. Bakkallar, bu istekleri yerine gelmezse bu meşrubatları boykot edecekler.

Yine geçen hafta, Türkiye Ayakkabıcılar Federasyonu Başkanı TEMEL ÇORUH buna benzer bir açıklama yaptı. Başkan, kısaca şu noktalara yer verdi: «Ayakkabıların altının tamamen hazır olarak yapılması ve fabrikasyon ayakkabı yapımının hızlanması küçük ayakkabı imalatçılarını öldürüyor... Ayrıca büyük şirketler çok ucuza mal ettikleri ayakkabıları çok pahalıya satıyorlar... Küçük imalatçıları ve tüketici halkı korumak için derhal bir «ayakkabı imal yönetmeliği» hazırlanmalıdır...»

Türkiye işçi sınıfının partisinin kurulabilmesi için

- Uluslararası işçi sınıfının dayanışma ve birliğinin kurulması
- Kapitalist - emperyalist sistemin çıkarlarına uygun olan silahlanma ve savaşın önlenmesi
- T.C. Kanunundaki 141/142/146 ve diğer ceza maddelerinin kaldırılması doğrultusunda çalışma yapılması ve mücadele edilmesi hakkındaki önerilerin destek gördüğü

V. DiSK Genel Kurulu bütünlüğünü koruyamadı

Yabancı sendikacıların konuşmaları

I. VLADİCENKO (S.S.C.B.)

Sovyetler Birliği, Hitler faşizmine karşı savaşta kazanılan zaferin 30. yıldönümünü kutlar - ken, savaş insanlığın hayatından çıkarmak için elinden geleni yapmak azminde bulunduğunu yeni - den bildiriyor.

Silahlanma yarışını sınırla - yıp durdurma ve gene ve tam si - lâhsızlanmaya durmadan ilerleme, milletlerarası gerginliğin gevşe - tilmesi için en önemli şartlardan biridir.

Sendikaların, günümüzde mil - letlerarası münasebetlerin sağ - lamlaşması süreci dışında kalma - ları imkânsızdır.

Sendikalararası münasebet - lerde yakınlaşma, sosyal - ekono - mik sorunları görüşmek üzere Asya Sendika Konferansının ya - pılması için de elverişli koşullar sağlıyor. Bu kütadaki bir çok ül - kelerin sendikaları bu konferan - san yanadırlar. Sovyet sendika - ları, uluslararası faaliyetinde, işçi - ler arasında dayanışma ve münase -

vinle belirtmek istiyoruz. Arzu - muz, bu işbirliğinin gelecekte her iki ülke emekçileri yararına, ulus - lararası sendika hareketinin bir - lik ve beraberliğinin sağlama - ması yararına, emekçilerin sınıf - sal çıkarlarının korunması, ulus - lararasında dostluk ve barış yara - rına daha da gelişip sağlama - masıdır.

MEKONİ

(İTALYAN İŞÇİ SENDİKALARI KONGFEDERASYONU SEKRETERİ)

Bugün dünyanın tüm kapita - list ülkelerinde işçiler büyük bir bunalımla karşı karşıya bulun - maktadır. Avrupa'da milyonlarca işçi işsizdir. Yabancı işçiler, işsiz - liğin en çok etkilediği emekçiler - dir. Bunlar arasında Türk'ler ve İtalyanlar da vardır.

Sizlerin ülkenizde yürütmek - te olduğunuz demokratik mücade - leyi yakından izliyoruz. Bugün si - zin mücadelenizin uluslararası dü - zeyde yürütülmesi gereğine inanı - yoruz.

Vietnam, Kamboçya ve Por - tekiz emekçilerinin kazandıkları zaferler ve geliştirmekte olan halk - ların emperyalizmin karşısında güçlenmesi, özellikle Akdeniz'de emperyalizmi daha saldırgan hale getirmektedir.

Kongreyi izleyen Sovyet, Bulgar, Polonya, Cezayir işçi temsilcileri

GEORGI BORGOV (BULGARISTAN MESLEK BİRLİKLERİ M. K. SEKRETERİ)

Günümüzde insanlık önünde duran en büyük buyruk, barışı sağlama buyruğudur... Barış - tan nefret eden ve uluslara ye - ni bir kanlı savaş hazırlayan güç - lerin varlığını bir an olsun unut - mamalıyız.

İşte bunun içindir ki, biz, Şi - li'de yönetici güruhun tüyler ür - pertici vahşetlere giriştiği, binler - ce sendika eylem adamı ile de - mokratı mahpus ve toplama kamp - larında çürüttüğü durumdan endi - seleniyoruz.

Bulgaristan Meslek Birlikleri ile Türkiye'de DiSK arasındaki dostluk ve dostça ilişkilerin tari - hçesi uzun değildir. Fakat bu ili - skilerin gün geçtikçe derinleşip güçlendiğini, karşılıklı eylemlerin çeşitli alanlarını kapsadıklarını se -

İtalyan ve Türk işçileri, Av - rupa'da ve Akdeniz'in diğer ülke - lerinde işçilerin daha büyük bir dayanışma içinde bulunmalarını sağlamak amacıyla daha yakın i - lişkiler kurmak zorundadırlar.

C. MUHAMMED

(CEZAYIR İŞÇİ SENDİKALARI KONGFEDERASYONU GENEL SEKRETERİ)

Kardeşler;

Bütün dünyanın işçi kitleleri - nin, emekçi kitlelerinin kendi hak - larını alma mücadelesinde sorum - luluklarımız olduğunu unutma - malıyız.

Burada gördüğümüz sevgiyi Cezayir'li işçilere ve diğer emek - çilere iletmek görevimizdir. DiSK' in mücadelesinin daha da gelişme - sini dilerim.

Yaşasın DiSK.

Yaşasın bütün dünya işçileri - nin birliği.

Yaşasın dünyada barışın ku - rulması için verilen mücadele.

DiSK kongre açış konuşmasını yapan genel başkan Kemal Türkler

Çok çekışmeli ve yer yer kavgalı geçen kongrenin son günündeki seçimler sırasında usulsüzlükler yapıldığı gerek - çesi ile bir kısım delegeler kongreyi terkettiler. DiSK yönetimine CHP yan - lısı delegeler seçildi.

Kısa adı DiSK olan Devrimci İşçi Sendikaları Kongfederasyonu olağanüstü genel kurulu, 21 Mayıs çarşamba günü başladı ve 4 gün sürdü. Kongreye DiSK içinde yer alan 23 sendikadan seçilen 137 delege katıldı. Kongrenin olağanüstü toplantısının gerekçesi ise DiSK'nın toplandığı günün 10 Mayıs'ta 1971 ni katılan sendikaların yönetiminde tem - sil edilmesi ile mevcut siyasi partilere karşı takınılacak tavrın tayin edilmesi idi.

YABANCI SENDİKACILARIN KONUŞMALARI

DiSK'in kongresine çok sayıda yerli ve yabancı konuklar katıldılar. Bunlar arasında Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Yugoslavya, İtalya, Cezayir ve Fransa'nın en büyük sendika kuruluşlarından gelen temsilciler vardı. Bunların kong - renin ilk gününde yaptığı konuşmalar, delegeler tarafından büyük bir coşkun - lukla karşılandı.

DEMOKRATİK GÜÇBİRLİĞİ

Toplantının ikinci gününden itiba - ren gündem çalışmalarına geçilen kong - rede tartışmalar, DiSK'in siyasi tutu - munun ne olacağı meselesinde yoğun - laştı. Bilindiği gibi DiSK'i teşkil eden sendikalar içinde CHP, TİP ve TSİP yanlısı temsilciler bulunmaktadır. An - cak DiSK'e katılan yeni sendikaların çoğunlukla CHP'yi destekledikleri de bilinmektedir. Kongre çalışmaları sı - rasında alınan bir karara göre işçi sı - nının yanında mücadele veren partiler arasında sosyalizm doğrultusunda anti - faşist ve anti-emperyalist planda güçbir - liği yapılması için mücadele verilmesi belirtilmiştir.

Sosyalist partilerin siyasi temsilcilerinin bulunmadığı DiSK kongresinde CHP'nin sağ kanadını temsil eden CHP li milletvekilleri.

(Sabri Tıgılı, Deniz Baykal, Bahir Ersoy, ayrıca tabii senatör (Ahmet Yıldız)

Kongre Eski Politikayı Onayladı :

DiSK, CHP'yi DESTEKLEMeye DEVAM EDECEK

Kongre hazırlık çalışma - larında bütün delegeler, DiSK'in

• İşçi sınıfının sosyalist ekonomik örgütü olduğu,

• İşçi sınıfının ekonomik mücadelesini etkin bir şekilde yürütebilmesi için sosyalist mücadele içinde yer alması gerektiği konusunda ortak görüşe sahiptiler. Bununla birlikte bu politikanın yürü - tülmesi için kaba hatları ile iki ayrı görüş ileri sürdüler.

1. görüş: DiSK, Türki - ye'nin içinde bulunduğu bu - günkü şartlar altında sosya - list siyasi tavrını CHP'yi des - teklemek, onunla güçbirliği yapmak şeklinde belirleme - lidir.

2. görüş: DiSK, işçi sı - nının sosyalist hareketine ser - maye yanlısı CHP'yi destek - lemekten vazgeçerek işçi sı - nının yasal partisinin ku - rulması için mücadele etme - lidir. Bu mücadele içinde sol partiler ve sol demokratik kuruluşlarla işbirliği yapılma - lıdır.

Kongre, çalışmaları sı - rasında bu iki görüşü birleşti - ren bir karar tasarısı kabul etti. Bu karar tasarısında hem sosyalist mücadele i - çinde yer alınacak, hem de CHP ile de işbirliği yapıla - caktır. Ancak, DiSK yöne - tim organlarına CHP yanlısı delegelerin aday gösterilme - si ve güç dengesinin bu şe - kilde CHP lehine bozulmak istenmesi, CHP'nin destek - lenmesine karşı olan dele - gelerin kongreyi terketmelerine yol açtı. Özellikle DiSK tü - züğünde genel başkanın yö - netim organlarının seçiminde büyük bir etkiye sahip olma - sı bu bölünmenin en önemli nedenlerinden biri oldu. De - legeler arasında CHP'nin des - teklenmesine karşı olanların önemli bir sayıya ulaşması - na rağmen etkinlik göstere - memeleri, onları kongreyi ter - ketmeye mecbur bıraktı.

Seçilen yeni yöneticilerle CHP'nin desteklenmesi dı - şında sosyalist mücadele için alınan kararların uygulama imkanı artık kalmamıştır. DiSK, bugüne kadar yürüt - tüğü politikasında bir sıçır - ma yapmak isterken bünyesi içindeki sağlam unsurları yi - tirmiştir. Böylece kendisini önceki politikasından da çok gerilere getirecek yönetimi iğbâna getirmiştir.

EMPERYALİZMİN SÖMÜRÜ YOLLARI

Emperyalist sömürü, değişen dünya şartlarına göre yeni biçimler almıştır. Sosyalist sistem artık, dünya şartlarının değişiminde etkinlik kazanmıştır. Emperyalist sömürü de bu şartlara ayak uydurmaya zorlanmıştır.

Emperyalizm, sömürsünü sermayenin emperyalist - kapitalist sistem içinde bütünleşmesini sağlayarak sürdürmek istemektedir. Çünkü bu sömürü onun varlık şartıdır.

— **AZGELİŞMİŞ ÜLKELER, EMPERYALİST ÜLKELER İÇİN UCUZ HAMMADDE KAYNAĞIDIR.**

— **AZGELİŞMİŞ ÜLKELER, EMPERYALİST ÜLKELER İÇİN TEKEL MALLARININ YÜKSEK FİYATLARLA SATILABİLECEĞİ PAZARLARDIR.**

— **AZGELİŞMİŞ ÜLKELER, EMPERYALİST ÜLKELER İÇİN, YÜKSEK KÂRLAR ELDE EDEBİLECEĞİ YATIRIM ALANLARIDIR.**

Emperyalizmin yeni sömürü biçimi üç temele dayanır. Bu sömürü günümüzde ticaret yoluyla, yatırım yoluyla ve borçlandırma yoluyla olmaktadır.

TİCARET YOLUYLA SÖMÜRÜ

Emperyalist tekeller, azgelişmiş ülkeler karşısında tek bir firma gibi davranırlar. İstedikleri ürünlere istedikleri fiyatları koyarlar. Azgelişmiş ülkelerin bu tekellerle tek tek pazarlık yapmaya imkân ve güçleri yoktur. Onun için tekellerin koydukları fiyatlara uymak zorundadırlar.

Azgelişmiş ülkeler, emperyalist - kapitalist ülkelerle ticari ilişkilere girdiklerinden beri ticaret hadleri düşme eğilimi göstermiştir.

Satılan malların fiyatı düşer, alınan malların fiyatı artarsa ticaret haddi düşmüş olur. Ticaret haddinin düşmesiyle ülkenin genel mali durumu bozulur.

Emperyalist tekeller için çalışmaya giden Türk işçileri.

Ticaret yoluyla sömürü iki şekilde gerçekleşir :

1) Azgelişmiş ülkelerde üretilen mal ve hizmetlerin değerlerinin altında fiyatlarla satın alınması :

Azgelişmiş ülkelerde üretilen hammaddelerin ve tarım ürünlerinin fiyatları sürekli olarak düşer. Bunun sebebi alıcı durumunda olan tekellerin fiyatları istedikleri biçimde tesbit etmeleridir. İhracatının büyük bir kısmını tek bir ürünün oluşturduğu ülkeler, bu yolla aynı zamanda emperyalist tekellerin denetimi altında tutulurlar.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİN BULUNDUKLARI YERLERE GÖRE DAĞILIMI

Ülke	Sayı	Oran (Yüzde)
ALMANYA	603.000	78.02
HOLLANDA	48.018	5.93
AVUSTURYA	29.746	3.83
FRANSA	29.600	3.82
İSVİÇRE	23.158	3.00
BELÇİKA	21.029	2.71
DİĞERLERİ	20.904	2.69
TOPLAM	775.455	100.00

BORÇLANDIRMA YOLUYLA SÖMÜRÜ

Azgelişmiş ülkeler emperyalist ülkelerden şu sebeplerle borç alırlar :

— Ülkede yeterli sermaye birikimi yoktur. Bazı yatırımların gerçekleştirilmesi için yabancı ülkelere borç alırlar.

— Dış ülkelere alınan mallar, dış ülkelere satılan mallardan çok fazla olduğu için ödemeler dengesi açık verir. Döviz sıkıntısı başlar. Döviz sıkıntısı da borçlanmayı getirir.

Alınan borçlar, genellikle borç alınan ülke ya da uluslararası mali kurumların izin verdiği alanlarda kullanılır.

Borçlanmadan sonra alınan borçların faiz ve ana-

para ödemeleri yeni borçların alınmasına yol açar. Meselâ Türkiye son yıllarda aldığı dış borçların büyük bölümünü, gene borç ödemek için harcamıştır.

TÜRKİYE'NİN DİŞ BORÇLARI

Yıllar	Dövizle ödenecek (Milyon Dolar)	(Milyon TL.) TL. ile ödenecek
1967	1.344.1	3.293.8
1970	1.928.7	4.172.6
1971	2.209.7	3.845.9
1972	2.300.4	3.740.2
1973	2.654.2	3.637.8
1974 (6 ay)	2.800.5	3.463.4

YATIRIM YOLUYLA SÖMÜRÜ

Tekelci kapitalizm sermaye ihracatçısıdır. Azgelişmiş ülkelere aktardığı sermaye ile yatırım alanları sağlar. Çünkü azgelişmiş ülkelerde işçi ücretleri daha düşüktür. Çalışma saatleri daha uzundur. İşçiler, işsizlik çok olduğundan yoğun bir şekilde çalışırlar. Böylece emperyalist tekellerin azgelişmiş ülkelerde bu yolla yaptığı yatırımlar, büyük kâr sağlar.

Tekeller kârlarını arttırmak için tesbit ettikleri fiyatlarla mal satabilecekleri pazarları genişletirler. İşte azgelişmiş ülkelerde yapılan bu yatırımlar, malın değerinin üzerinde fiyatlarla satılmasını sağlar.

Emperyalist ülkelerin tekeli burjuvazisi azgelişmiş ülkelerde yalnız değildir. Tekeller, azgelişmiş ülkelerdeki yatırımlarını sağlama bağlamak ve daha fazla kâr elde etmek için bu ülkelerin yerli sermayedarlığı ile ortak şirketler kurarlar. Yerli sermaye de bu yolla uluslararası bir nitelik kazanır. Böylece yabancı sermaye ile ortaklık etmek, yerli sermayedara da büyük avantajlar sağlar. Sınai yatırımlarda yatırım mali getirtme kolaylığı sağlanır. Ticarete ilişkin kuruluşlarda da uygun ithal ve ihraç fiyatları sağlanır.

1) İMALAT SANAYİ YATIRIMLARI :

Emperyalizm, bugün azgelişmiş ülkelerin sanayileşmesini istemektedir. Fakat bu, tekellerin ürettiği makina ve teçhizatı kullanan bir sanayileşmedir. Ve geri teknolojiye dayanır. Tüketim sanayii, tekstil sanayii gibi...

Bu yatırımlar azgelişmiş ülkelerde tekellerle işbirliği yapan yerli tekeli sermayedarla ortaklaşa yapılmaktadır. Bu ortaklık, ürünlerin değerlerinin üstünde fiyatlarla pazar bulmasını sağlar. Bu nedenle de son yıllarda gelişmiş kapitalist ülkelerin azgelişmiş ülkelerdeki sanayi yatırımlarının payı giderek artmaktadır. Türkiye'de de Türkiye Sınai Kal-

ınma Bankası, Türkiye İş Bankası, Koç Holdingi gibi yerli tekeli sermaye grupları, uluslararası tekellerle ortaklaşa imalat yatırımlarında bulunan kuruluşlardır.

UNILEVER-İŞ TÜRK TİC. VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Kuruluş yılı	1952
Kuruluş sermayesi	5 milyon TL.
1954-1962 dönemi kârı	123 milyon 294 bin
Yabancı sermaye	0/80 İngiliz-Hollanda
Yerli sermaye	0/20 Türkiye İş Bank

2) DOĞAL KAYNAKLARIN SÖMÜRÜLMESİ :

Emperyalist ülkeler, azgelişmiş ülkelerdeki yeraltı ve yerüstü kaynakları sömürmek için de buralara yatırım yapmak zorundadırlar. Bu yatırımlarla ucuz hammadde kaynakları sağlanır. Petrol ve maden gibi doğal kaynakları ele geçiren tekeller, ucuz aldıkları malları değerlerinin üstünde fiyatlarla satarlar.

3) BANKA VE SİGORTACILIK :

Bankalar, diğer sömürü mekanizmalarının işleyişini sağlayan araçlardır. Bankacılık özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra çok önem kazanmıştır. Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu, tekeli sermayelerin resmi ve sürekli örgütleridir. Bankalar, tekeli sermayenin azgelişmiş ülkelere yatırım yapmalarını örgütleyen kuruluşlar haline gelmiştir. Azgelişmiş ülkelerde bankalar, tekellerin verdikleri kredileri, kendileriyle bütünleşen şirketlere aktarır. Bu şirketlere iştirake bulunur, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası bu bankalardan biridir.

Uluslararası Para Fonu, yalnız azgelişmiş ülkelerde imalat sanayii ve madencilik alanlarında yatırım yapar. Bu kuruluş, 1963 yılında Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'na ortak olmuştur. 1 milyon 730 bin dolar sermaye koyarak Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'nın yüzde 15'ine sahip olmuştur.

Sigorta alanındaki sömürde de yerli tekeli burjuvazi ile emperyalist tekeller iç içedir. 1972 yılında Türkiye'de faaliyette bulunan 38 sigorta şirketinin 17'si yabancı sermayelidir. Meselâ; 1964 yılında kurulan Tam Sigorta'nın sermayesinin yüzde 45'i bir Amerikan şirketine aittir. Diğer hissedarlar da Ezacıbaşı ve Koç Holding'dir.

İŞÇİ DAVASI

MADEN İŞÇİLERİNİN SÖZLEŞMESİ

SONUÇ VE ÖNERİLER

Z. M. İ. Sendikası Toplu Sözleşmesine baktığımızda; sözleşme adeta bütünüyle işveren tarafından hazırlanmış ve imzalamaları için sendika yöneticilerinin eline tutuşturulmuştur.

Çok kötü bir sözleşme yapılmış olmasına rağmen, sözleşme o haliyle bile uygulanmamaktadır. İşçilere, toplu sözleşmenin sadece ücret zammı demek olmadığını anlatmak için hiçbir şey yapılmamaktadır. Çeşitli olaylar karşısında sendika yöneticileri işverenden daha fazla işveren gibi davranmaktadırlar. Örneğin; maden mühendisleri, «Bu şartlar altında üretimi arttırmalarını işçilerden isteyemeyiz» derken, sendika yöneticileri, daha çok işçinin ölmesi ve kazalanması demek olan üretim artışını en büyük amaçları olarak ilan edebilmektedirler.

Sendika yöneticilerince bir zafer havasında ilân edilen ücret zamları da aslında çok düşüktür. Sözleşmeyle 1. yıl 24, 2. yıl 20 TL, ücret zammı alınmıştır. Birinci yıl zammına rağmen maden işçilerinin ortalama ücretleri 65 - 70 lira civarındadır. Halbuki, geçtiğimiz günlerde imzalanan toplu sözleşmeyle Pirelli Fabrikası işçileri saat ücretlerine 8 lira, yani günde 64 lira ücret zammı almışlardır. Pirelli işçilerinin yalnız ücret zammı bile görüldüğü gibi maden işçilerinin ortalama ücretleri seviyesindedir. Ereğli Demir Çelik işçilerinin ise ortalama saat ücretleri 13 lira yani yevmiyeleri 104 lira civarındadır. Halbuki maden işçileri en ağır, en tehlikeli işkoludur. Bunların yanısıra, geniş olarak incelemesini yapmadığımız sözleşmenin aksayan belligaşlı yönlerini şöyle sıralayabiliriz :

— 1. Temmuz 1974 ten itibaren yürürlüğe giren sözleşme, 1. Ekim 1974'e kadar emekli olan işçilerin yararlanmaması için, emekli işçiler için, Ekim 1974'den itibaren işletilmeye başlanmıştır.

— Sözleşmeye konan geçici maddeyle işçiler, üç aylık birikmiş, gece zammı pirim farkı, aydınlatma parası vs. gibi haklarını alamamışlardır.

— Maden işçileri en fazla vardiyeli çalışma uygulanan işkolu olmasına rağmen vardiye zammı günde, 2 - 3 lira gibi çok düşük olarak tesbit edilmiştir.

— Sendika yöneticileri sözleşmeyle, işçilerin üstlerinin ve idarelerinin arandıkları olanağına işverene teslim etmişlerdir.

Guruplu işçilerin, emekli maaşlarını çok düşük almaları sorunu çözümlenmemiştir.

— Guruplu işçilerin senelik ücretli izin sorunu sözleşmede çözümlenmemiştir.

— İşçilerin çok büyük bir çoğunluğunun karşı olmasına ve aslında kanunsuz da olmasına rağmen, her işçiden ayda 7,5 liranın kesilerek Zonguldak Spor'a verilmesi sözleşmeye konulmuştur.

— Pirim formülleri, nezaretçiler ve işçiler aleyhine olarak tanzim edilmiştir.

— Yevmiyeden çıkartılabilir özellikte olduğu için sanat ve ağırlık zamlarına ağırlık verilmesi işçilerin aleyhinedir.

— Pavyonda yatan işçilerin yemek sorunları halledilememiştir.

— Kıdem tazminatına esas gün sayısı birçok işyerinde 60 gün olarak tesbit edilirken burada ancak 30 gün olarak tesbit edilmiştir.

— Sözleşmede işçilerin yapamayacakları her türlü şey, çok ayrıntılı olarak belirtilmiştir. İş kanunundaki 17. madde bile geride kalmıştır.

Bunların yanısıra, sosyalist ülkelerdeki maden işçilerinin haklarına baktığımızda ise;

a) Maden işçilerinin diğer işçilerden daha fazla ücret aldığı,

b) Maden işçilerinin haftada iki gün tatil yaptıklarını,

c) Maden işçilerinin yılda iki ay ücretli izin kullandıklarını,

d) Maden işçilerinin diğer işçilerden 10 yıl daha önce emekli olabildiklerini,

e) Maden işçilerinin sendikasının, hatta işçilerden oluşan emniyet ekiplerinin, emniyetsiz işyerlerini kapatmak yetkisinde olduğunu görebiliriz.

Sonuç olarak diyebiliriz ki; işçiler aldıkları ücret zamlarını ve çeşitli hakları kendi güçleriyle aldıklarını görmezler ve o hakların üstten birilerince verildiğini kabul ederlerse sözleşmeler, işçilerin menfaatlerine olmaz. İşçiler mücadelelerine aktif olarak katılmayıp, dışardan seyirci olmakta devam ederlerse, her zaman onların sırtından geçilmek isteyecek asalaklar çıkar. Kısaca, işçiler «hak verilmez, alınır» sözünü hiç unutmadan, isteklerinin gerçekleşmesi için aktif mücadeleye filen katılmalıdırlar.

RECEP KÜREKÇİ

GAZETENE ABONE OL

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Kemal Kuşan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi: P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 / İstanbul Bürosu: Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Çarşıoğlu / Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip: Başaran Matb. / Baskı: Diner Matb.

Ferit İlâç Laboratuvarında yasalar çiğneniyor 13 saat çalışan işçilerin ücreti sadece 20 lira

Bartın (İşçi Davası) — Ferit İlâç Laboratuvarında çalışan ve yaşları 15 - 20 arasında değişen 11 işçi 13 saat sıhhi olmayan şartlarda çalıştırılarak kendilerine 20 lira ücret ödenmektedir.

Dokuzu kız olan işçiler, asgari ücretin yarısı kadar ücrete karşılık fazla mesai, sosyal haklar 8 saatlik işgünü gibi hakların hiçbirinden yararlanamamaktadır.

Yeraltından farksız, rutubet-

li ve havasız bir mahzende çalıştırıldıklarını söyleyen işçiler, ücretlerinin dışında sosyal yardım olarak işverenin yılda iki kere (dini bayramlarda) kapalı zarflarla koyarak kendilerine 50 şer lira bayram harçlığı verdiğini belirtmektedirler. Herhangi bir sendikaya giremedikleri gibi işverenin kendilerine sendika kurmalarına da izin vermediğini, kendilerini sendika kurdukları taktirde işten çıkarmakla tehdit ettiğini söyle-

yen işçiler, sigortasız olarak çalıştıklarını bildirmişlerdir. Ayrıca, Ferit İlâç Laboratuvarında çalışan bu işçilerin, işverenin aralarında herhangi bir iş sözleşmesinin de bulunmadığı, bu nedenle iş güvenliğinden de yoksul oldukları bildirilmektedir.

İşçiler, SSK'nun bu durumdan haberdar olmadığını, iş güvenliği müfettişlerinin de bu işyerine hiç uğramadıklarını belirtmişlerdir.

Teknik elemanlar, çalışanlar arasındaki ayrılığın kaldırılmasını istedi

Alta ayrı kuruluşa üye teknik elemanlar yaptıkları ortak toplantıda 7/8 haziranda Ankara'da yapılacak olan 2. Teknik Eleman Kurultayına götürülecek ortak görüşlerini saptamışlardır.

TÜTED, TEK - DER, Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi, Zonguldak Maden Mühendisleri Derneği, EKL Mimar ve Mühendisleri Derneği, Kız ve Erkek Sanat Okulu Mezunları Derneği temsilcilerinin katılarak aldıkları ortak kararları kamuoyuna Maden Mühendisleri Odası Şube Başkanı Turan Dündar açıklamıştır.

Dündar'ın yaptığı açıklama -

da ortak kararlar şöyle sıralanmaktadır :

«1 — Sübjektif yargılarla, çalışanların arasında yaratılan yapay ayrıcalıkların karşısındayız. Karanlık günlerden geçmiş ve halâ anti - demokratik yasaların ağırlığını hisseden kişiler olarak, özgürlüğün ve demokratik hakların savunulmasının bir Yurtseverlik görevi olduğu inancındayız.

2 — Artık Tüm Teknik elemanlar, sorunlarının çözümü için sendikal hakların elde edilmesinin gerektiğinin bilincine varmışlardır. Bundan sonra yapılacak, bu

masi ve en kısa zamanda sonuca vardırılmasıdır.

3 — Teknik Elemanların, tüm çalışanların işyerlerinde, aralarında ayırımı gözetmeksizin aynı hukuksal statü ile işçi sendikaları içinde örgütlenmeleri ve ekonomik mücadelelerini işverenlere karşı ortak olarak yürütmele-ri gerektiğine inanıyoruz.

4 — Bu hakların elde edilmesi için tüm çalışanlarla birlikte mücadelemizi ve 7/8 haziranda toplanacak ikinci Teknik Eleman Kurultayının bu mücadelenin zafere ulaşması için alacağı kararla-

ra katılacağımızı kamuoyuna duyuruyoruz.»

ALTINEL MELAMİN'DE İŞÇİ KIYIMI

Sendikal çalışma nedeniyle 50 işçi işten atıldı

Topkapı - İstanbul (İşçi Davası) — Altinel Melamin Fabrikası işvereni, sendikal çalışmalardan dolayı 150 işçiyi işten çıkarmıştır.

Geçtiğimiz günlerde Topkapı'daki Altinel Melamin Fabrikasında çalışan 200'e yakın işçi, üyesi oldukları İdeal Lâstik - İş Sendikası'nın haklarını aramadığı gerekçesiyle Kauçuk - İş Sendikası'na geçmişlerdir. Ancak, işveren, bu harekete öncüllük eden 40 işçiyi işten çıkarmıştır. Bunun üzerine 40 işçinin işten atılmasını protesto etmek için 110 işçi direniş geçmiştir. Direnen işçiler, sendikalarının Kauçuk - İş olduğunu, İdeal Lâstik - İş'in üyesi olmadıklarını, işyerinde referandum istediklerini söylemişlerdir.

Direniş sürerken yapılan referandumda İdeal Lâstik - İş Sen-

dikasının aldığı 40 oya karşı Kauçuk - İş 135 oyla yetkili sendika olarak seçilmiştir. Yetkili Sendika Kauçuk - İş, patronu toplu sözleşmeye çağırmıştır. Toplu sözleşme görüşmelerine gelmeyen patron, direnişteki işçiler yerine yeni işçi alarak üretime devam etmiştir. Direnişteki işçiler, işverenin yasalara aykırı olan bu davranışını engellemek için müdahale edince toplum polisi işçileri joplarla dağıtmıştır.

«Biz sendikal özgürlüğümüzü kullanıyoruz» diyen işçilere karşı toplum polisleri «Biz de, ne pahasına olursa olsun sizi dağıtmak için emir aldık» demişlerdir.

İşten atılan ve direnişleri polis tarafından engellenen işçiler, yetkili makamlara başvurmuşlarsa da hiç bir sonuç alamamışlar ve sokakta kalmışlardır.

Türkiyeli sendikacılar 1 Mayıs işçi Bayramını Moskova'da kutladı

ANKARA (İSTA) —

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk - İş) ile Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) nu temsilen 1 Mayıs İşçi Bayramını kutlamak amacıyla ile Sovyetler Birliği'ne davet edilen işçi temsilcileri Moskova'da biraraya gelmişlerdir.

Edinilen bilgiye göre Konfederasyon temsilcileri 13 Mayıs'a kadar Sovyetler Birliği'nde kala-

rak Sovyet ülkesi ve işçileri konularında çeşitli incelemelerde bulunmuşlardır.

Sovyetler Birliği'ne Türk - İş adına Maden - İş Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer ile, Gıda - İş Sendikası Gen. Bşk. İbrahim Denizci, DİSK adına ise Maden - İş Gen. Bşk. Vekili ile Kimya - İş Gen. Başkan vekilleri gitmişlerdir.